

W walce z głodem, bezrobociem i nędzą Gdy miliony ludzi szukają pracy wzmaga się konieczność zawodowego szkolenia młodzieży

Urzędowa liczba zarejestrowanych bezrobotnych, w Polsce, waha się koło pół miliona; jaka jest rzeczywista? Obliczenia szacunkowe wymieniają cyfry od półtora do 6 milionów; trzy miliony będzie raczej zamożnym niż zawile.

W krajach o tak dużym nasileniu bezrobocia, jako jedna z podstawowych dróg wyjścia z tej sytuacji, jest dążenie do przystosowania struktury zawodowej ludności do kierunku rozwojowego całego gospodarstwa.

Tak więc w Niemczech mamy przede wszystkim niemal całkowity „odwrót od miast” i pchnięcie mas bezrobotnych na rolę w tej czy innej formie (lub do pracy poza wielkimi skupiskami), a ponadto podjęto na szerszą skalę akcję przeszkolenia zawodowego, szczególnie młodocianych, co ma umożliwić niewykwalifikowanym, których liczba jest największa, przejście do grupy kwalifikowanych, mającej łatwiejsze możliwości osiągnięcia zarobku, zdobycia pracy. W innych krajach próby takie były podejmowane znacznie wcześniej i — jak w Szwajcarii, Francji i Czechosłowacji — z dobrymi wynikami.

RYNEK PRACY POTRZEBUJE SIŁ KWALIFIKOWANYCH

W naszej sytuacji wśród milionów bezrobotnych przypada ogromny odsetek na młodzież, t. j. tych, którzy obecnie dopiero stają się materiałem dla rynku pracy. Jest to przeważnie element niewykwalifikowany, stąd tak trudny do użycia przy robotach — poza pracami najbardziej prymitywnymi.

Wprawdzie wielkie roboty, podejmowane obecnie w szeregu krajów — a w skromniejszych rozmiarach także i w Polsce przy pomocy funduszy inwestycyjnych, — mają to do siebie, że zatrudniają wiele sił niewykwalifikowanych, ale mimo to podaż jest o wiele większa, niż potrzeby, nawet przy prowadzeniu intensywnych akcji inwestycyjnej.

Jeżeli więc wielkie roboty czy w ogóle roboty inwestycyjne mają nie być wyłącznie środkami drobnego i czasowego odciążenia gospodarstwa przez zatrudnienie mas bezrobotnych, to i tu powinien być utrzymany pewien stosunek między pracą wykwalifikowanych a niewykwalifikowanych. I w tym więc wypadku potrzebna jest zmiana, mająca na celu zwiększenie elementu zawodowego.

„PRZYSPOSOBIENIE GOSPODARSTWA”

W naszym życiu gospodarczym, jednym z najcięższych dających się odczuć braków, są luki w fachowym wyszkoleniu personelu handlowego i technicznym, personelu niższym pomocniczym. Luki te są niezmiernie dotkliwe, a ich wypełnienie otworzyłoby możliwość zdobycia pracy całemu szeregowi ludzi, dotychczas niepracujących.

Częściowo temu brakowi miało zaradzić i go wyrównać t. zw. przysposobienie gospodarcze dla młodzieży szkół średnich i wyższych, technicznych i handlowych. Inicjatorem tego pomysłu chodzilo o stworzenie takich warunków dla uczącej się młodzieży, aby mogła ona odbyć praktykę

krótką, ale w warsztatach możliwie wzorowych, co miało zbliżyć ją do zawodu, sprawdzić jej przygotowanie, dać wskazówki dla dalszych studiów, zorientować w potrzebach zawodowych.

W tym kierunku poszła przebudowa praktyk wakacyjnych. W bieżącym roku postanowiono (co jednak prawdopodobnie ulegnie zmianie), aby uczestnicy praktyk wakacyjnych mieszkali w obozach pracy, byli skoszarowani i traktowani zespołowo, przyczem zarobek pracującego praktykanta miał być przekazywany obozowi, a ten skolei miał dopiero według określonych norm wypłacać pracującym.

Ten projekt mija się zasadniczo z celem, oddalając z jednej strony pracodawcę od pracownika, wprowadzając niepotrzebnie moment zespołowy, który w życiu zawodowym, późniejszym nie występuje, nie mówiąc już o tym, że obciążanie praktyki pracą w samym obozie, wykładami i pogadankami nie łączącami się z natury rzeczy z całością programu szkolnego praktykantów, nie przyniosłoby spodziewanych rezultatów.

Zasadę obozów można przyjąć, ale wyłącznie w odniesieniu do miejsc dużych skupień przemysłowych itp. i dla tych praktykantów, którym znalezienie sobie stałego miejsca zamieszkania w okresie praktyki następcza duże trudności.

ZBYT POWOLI

W wyszkoleniu zawodowym

przez szkoły i kursy zawodowe, stoismy ciągle jeszcze na miejscu, bardzo dalekim od naszych potrzeb.

Tak więc w latach 1928—29 mieliśmy szkół zawodowych i kursów 1093, w których uczęszczało 67 tysięcy młodzieży, w latach 1932—33 szkół było już 1236, ale uczniów tylko 68 tysięcy, przyczem stosunek przeciętny młodzieży męskiej do żeńskiej przedstawiał się jak 4:3.

W rolnictwie mieliśmy w 1928/29 roku 29 szkół i około 2 tysięcy uczniów, w 1932/33 liczba ta spadła do 27, a również ilość słuchaczy obniżyła się do 1700.

W szkołach przemysłowych i rzemieślniczych w r. 1928/29 mieliśmy ponad 33 tysiące młodzieży (w 660 szkołach), w r. 1932/33 liczba uczących się zmalała do 32 tysięcy, przyczem — co charakterystyczne — liczba szkół wzrosła do 705. Ze szkół rzemieślniczych i przemysłowych, największa liczba uczących się przypadała na szkoły metalurgiczne i mechaniczne oraz odzieżowe.

Niemniej charakterystyczne są cyfry, dotyczące zawodowych szkół dokształcających, których liczba w 1928/29 wyniosła 573, a liczba uczniów ponad 90.000, gdy w r. 1932/33 liczba szkół podniosła się o 97, ale jednocześnie liczba uczniów spadła znacznie, bo o ponad 4.000. Zaznaczyć należy, że w szkołach zawodowych dokształcających stosunek średni młodzieży męskiej do żeńskiej przedstawiał się jak 6:1, co jest niewątpli-

wie stosunkiem właściwym i pożądanym.

KONTRASTY

Jak małe są te liczby, świadczą o tem inne, porównawcze dane. Tak np. ilość młodzieży uczącej się w szkołach powszechnych wyniosła w r. 1932/33 ponad 4,5 miliona, w szkołach średnich ponad 186 tysięcy, w szkołach wyższych ponad 51 tysięcy. Wskazuje to wyraźnie, jak duże nieprawidłowości istnieją w naszym systemie przysposobienia gospodarczego oraz celowej walki z trudnościami w zdobyciu przyszłego zawodu przez młodzież i należyte uwarstwienie poszczególnych grup ludności.

Sensacyjne oświadczenie Morgenthaua Stany Zjednoczone za stabilizacją walut

W wygłoszonej przez radio przemówieniu amerykański sekretarz skarbu Morgenthau oświadczył, że rząd amerykański nigdy nie przeciwstawiał się stabilizacji międzynarodowej walut, lecz „zanim weźmie na siebie jakiegokolwiek zobowiązanie, musi być pewny, że nie straci tych korzyści, jakie dotychczas osiągnął”.

W dalszym ciągu Morgenthau oświadczył: „Jeżelibyśmy wzięli sami jedni inicjatywę stabilizacji, zostalibyśmy ponownie odrzucony tam, gdzie byliśmy w 1932 r. i dalibyśmy możliwość innym skorzystania naszym kosztem. Będąc dalecy od rozpoczynania wyścigu dewaluacyjnego, ofiarujemy innym narodom dewizę bardzo mocną; normalną tendencją reszty świata może więc być zupełnie dobrze stopniowe zbliżanie się do faktycznej stabilizacji. Jeżeli stabilizacja de facto zostanie zrealizowana — ostatni krok będzie mógł być niezynion stosunkowo łatwo. Taki powinien być normalny bieg wypadków, chyba że ktoś celowo będzie stawiał przeszkodę”.

Deklaracja ta zaskoczyła zarówno obserwatorów zagranicznych jak i sfery finansowe Stanów Zjedn. Wielu widzi w niej zaproszenie pod adresem W. Brytanii. Podkreślają przytem, że Morgenthau przedstawia uprzednio bardzo starannie i zasadniczo tezy swej deklaracji z prezydentem Rooseveltem. Republikański senator Snell oświadczył, że nie ulega wątpliwości, iż prezydent Roosevelt zmienił swoje dotychczasowe zdanie co do międzynarodowej stabilizacji.

Rzeczywista rentowność przedsiębiorstw w świetle ekonomji

Bernadzikiewicz Tadeusz: ZAGADNIENIE RENTOWNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW. Warszawa 1935 r. Str. 108. Skład Główny: Towarzystwo Wydawnicze Młodych Prawników i Ekonomistów, Warszawa, Kopernika 30.

Sprawa rentowności przedsiębiorstw stanowi zagadnienie niezmiernie doniosłe zarówno z punktu widzenia ekonomji teoretycznej, jak i praktycznej. Toteż sfery gospodarcze powitały niewątpliwie z zainteresowaniem rozprawę p. T. Bernadzikiewicza, który starał się dać w swej pracy ogólny zarys problemu rentowności oraz uporządkować zagadnienia związane z jej obliczaniem.

Po ogólnej analizie (w rozdziale I) pojęć rentowności oraz gospodar-

Fundusz Obrony Morskiej

Akcja F. O. M-u (konto P. K. O. Nr. 30680) posuwa się naprzód. W dniu 8 b. m. w kasie było gotówka i obligacjami złotych 2.554.267.

Na uwagę zasługują wpłaty dyrekcji Rzeźni Miejskiej w Warszawie i Sekcji Marynarki Wojennej w Katowicach, wynoszące po 4 i pół tysiąca złotych.

451.214

bezrobotnych w Polsce

Liczba bezrobotnych w dniu 11 b. m. w całym kraju, według danych biur pośrednictwa pracy Funduszu Pracy, wyniosła 451.214 osób, co stanowi spadek bezrobocia w ciągu ostatniego tygodnia o 12.565 osób.

Wśród żydów podnoszą się głosy Przeciwko emigrowaniu z Polski

Dr. Gotlib w żargonowym „Mowimencie” omawia w związku z 10-leciem działalności żydowskiego Towarzystwa emigracyjnego w Polsce sprawę emigracji żydowskiej w ogóle, a z Polski w szczególności. Autor pragnąłby, aby żydzi z Polski nie... emigrowali:

„Gdybyśmy chcieli złożyć temu Towarzystwu szczere życzenia spowodu jego jubileuszu, powinniśmy byli mu życzyć, aby emigracja żydowska w Polsce ustała i aby Towarzystwo to mogło się zlikwidować”.

Dlaczego? Bo:

„Od czasu, jak Polska odzyskała swoją niezależność, z kraju emigrowało 404.422 żydów. Jest to według oficjalnej statystyki. Nieoficjalna statystyka oblicza ich na 450 tysięcy. Nawet w ciągu ostatnich 10 lat, kiedy możliwości imigracyjne zostały skurczone do minimum:

„Pomimo to 153.011 żydów opuściło swoje siedziby w Polsce, udając się na poszukiwanie innych krajów. A jeżeli odliczymy 50.402 żydów, którzy udali się do Erec Izrael, a których sprawy emigracyjne załatwiły urzędy palestyńskie, pozostaje jeszcze 102.609 emigrantów żydowskich, którzy potrzebowali tej pomocy”.

Najciekawsze jest w tem wszystkim życzenie autora, aby emigracja ustała. Pomimo, iż sami żydzi zdają sobie sprawę ze zbyt wielkiej ich liczby w Polsce, pomimo, iż konsekwencje tej liczebności odbijają się na nich samych, autor życzy Towarzystwu Emigracyjnemu, aby ustała jego działalność.

W planach żydowskich Polska ma być w dalszym ciągu podstawą operacyjną dla ekspansji żydowskiej w Europie, dlatego... nie wolno zmniejszać liczebności żydów w Polsce.

Subskrypcja Pożyczki Inwestycyjnej przekroczyła 50.000.000 złotych

Delegatura Pożyczki Inwestycyjnej otrzymała nową serię zgłoszeń ze strony subskrybentów, które dokonane zostały tuż przed zamknięciem

subskrypcji. Zgłoszenia te opiewają na przeszło 3.000.000 zł., tak że łączna cyfra subskrybowanych obligacji przekroczyła już 250.000.000 zł.

Obozy i wycieczki nadmorskie organizowane przez L. M. i K.

W bieżącym sezonie letnim Liga Morska i Kolonialna organizuje szereg wycieczek i obozów o charakterze wypoczynkowym, bądź też turystycznym, a mianowicie:

1. Tanie popularne pociągi do Gdyni. Koszty tych wycieczek popularnych wynosić będą zł. 17.70 i dwunoclegowe 18.50.
2. Obozy w Rumunji nad Morzem Czarnym: Wskutek nawiązania ścisłego kontaktu z Ligą Navalną Romaną, Liga Morska i Kolonialna umożliwi swoim członkom pobyt w obozach nad Morzem Czarnym w Eforiei w g. faktycznych kosztów. Opłata za pobyt miesięczny wynosić będzie około zł. 210. Odjazd w dwóch partiach ze Lwowa, dn. 11 czerwca i 12 lipca.

Umowa powyższa opiera się na zasadzie wzajemności, t. zn. Liga Navalna Romana przysyła na obozy Ligi Morskiej i Kolonialnej taką samą ilość uczestników.

3. Wycieczka do Palestyny. Wspólnie z „Orbisem” Liga Morska i Kolonialna organizuje w okresie od 23. V. do 28. VI. 1935 r. wycieczkę przez Konstancję, Jafę, Gęrenję do Palestyny. Program przewiduje zwiedzenie poszczególnych miast Rumunji i Grecji (jak Konstancja, Ateny, Pireus, Jafa) oraz 17-dniowy pobyt w Palestynie.

Całkowity koszt wycieczki wynosić będzie zł. 1.390.

Dla młodzieży szkolnej od lat 14, organizowany będzie obóz nad Jeziorem Narocz, który trwać będzie od 19 czerwca do 17 lipca dla pierwszej grupy i od 18 lipca do 15 sierpnia dla drugiej. Opłata za 4-tygodniowy pobyt wynosi zł. 50. Program obejmuje naukę pływania, wiosłowania, żeglarsstwa i t. p.

Z związku z przesunięciem początku roku szkolnego do dnia 3 września, czas trwania obozu nad Naroczą zostanie przedłużony.

Zaznaczyć należy, że ze wszystkich obozów i wycieczek letnich, organizowanych przez Ligę Morską i Kolonialną dla jej członków, mogą korzystać tylko ci, którzy opłacili składki członkowskie za okres od 1 stycznia 1935 r.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 14 maja

Dewizy: Belgja 89.85; Gdańsk 100.00; Helsingfors 359.70; Kopenhaga 116.00; Londyn 25.95; Nowy Jork 5.31 i trzy ósme; Nowy Jork (kabel) 5.31½; Oslo 130.50; Paryż 34.99; Praga 22.16; Szwajcaria 171.73; Stockholm 133.50; Włochy 43.80; Berlin 213.45; Madryt 72.53. Obróty średnie, tendencja niejednolita. Obróty złotem i rublami i dolarami bardzo małe. Gram czystego złota — 5.9244. Rubel srebrny — 1.90; 100 kopiejek bilonu srebrnego — 0.91. Marki niem. (banknoty) w obrotach przyw. — 188.00. Funt sterl. (banknoty) w obrotach przyw. 25.95.

Papiery procentowe: 7 proc. poź. stabilizacyjna 62.50 — 62.00 — 62.25 (w proc.); 4 proc. poź. inwestycyjna serjowa 109.00; 5 proc. konwersyjna 68.00; 6 proc. poź. dolarowa 79.00 — 80.00 — 79.50 (w proc.); 5 proc. poź. kolejowa konwersyjna 60.50; 8 proc. L. Z. i obligacje Banku Gosp. Kraj. po 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. i obligacje Banku Gosp. Kraj. po 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83.25; 8 proc. L. Z. budowlane Banku Gosp. Kraj. 93.00; 7 proc. L. Z. ziemskie dolar. 48.25; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 47.50 — 47.25; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 58.00 — 58.25 — 58.50, odsetki po 1000 zł. 58.50 — 58.38.

Warszawska GIEŁDA ZBOŻOWA w dniu 14 maja

Ogólny obrót wyniósł 3.517 tonn, w tem żyta 1.030 tonn. Notowano: pszenica jara 17.50—18, jedn. 18—18.50, zbier. 17—17.50, żyto I st. 14.75—15, II st. 14.50—14.75, owies I st. 16.25—16.75, II st. 16.75—16.25, III st. 16.50—15.70, jęczmień brow. 17—17.50, II gat. 16—16.50, III gat. 15.50—16, IV gat. 15—15.50, groch polny 23—25, Victoria 37—40, mąka pszenica I-B 30—33, I-C 28—30, I-D 26—28, I-E 24—26, II-B 22—24, II-D 21—22, II-F 20—21, II-G 19—20, III-A 14—15, żytnia do 55 proc. 23.50—25, do 65 proc. 23.50—23.50, gat. II 16.50—17.50, razowa 17.50—18.50 poślednia 13.50—14.50.

Ze Stowarzyszenia Kupców Polskich

Dnia 13 b. m. odbyło się posiedzenie rady Stowarzyszenia Kupców Polskich, na którym przedyskutowano zagadnienie likwidacji zaległości podatkowych na tle ogłoszonego w tej sprawie rozporządzenia Ministra Skarbu oraz zagadnienie sposobu prowadzenia ksiąg handlowych w przedsiębiorstwach detalicznych, sprzedających artykuły podlegające scalonemu podatkowi przemysłowemu.

Rada zatwierdziła nowe koła branżowe przy Stowarzyszeniu: Koło Kupców Handlu Zagranicznego, Koło Hurtowników Owoców i Koło Właścicieli Sklepów Kwiatowych, jak również nowy oddział Stowarzyszenia w Chelmie.

Polska zamawia 600 ton tytoniu sowieckiego

Miedzy dyrekcją Polskiego Monopolu Tytoniowego a powołanymi

Rada naczelna Organizacji Ziemiańskich

W dniu 15 b. m. odbędzie się zebranie zarządu Rady Naczelnej Organizacji Ziemiańskich, poświęcone omówieniu aktualnych zagadnień bieżących oraz szeregowi prac organizacyjnych na okres najbliższy.

Bank Polski w pierwszej dekadzie maja

W pierwszej dekadzie maja bilans Banku Polskiego wykazuje w milionach zł.) następujące zmiany:

Zapasy złota powiększył się o 0.7 (do 509.1), natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 1.3 (do 17.7). Portfel wekslowy zmniejszył się o 4.9 (do 611.8), natomiast portfel zdyskontowanych biletów skarbowych wzrósł o 12.8 (do 38.2) i stan pożyczek zabezpie-

czonych zastawami o 1.6 (do 47.3). Wzrósł także o 5.3 zapas polskich monet srebrnych i bilonu (do 46.5).

Natychmiast płatne zobowiązania zwiększyły się o 16.9 (do 244.9), obieg biletów bankowych zmniejszył się o 14.8 (do 931.2). Pokrycie złotem utrzymało się na prawie niezmiennym poziomie, wynosząc 47.31 proc. wobec 47.33 proc. w końcu kwietnia.

Projekt reformy podatku przemysłowego omawiał Zarząd Związku Izb Rzemieślniczych

Odkryto się zebranie zarządu Związku Izb Rzemieślniczych, na którym omówiono, po zapoznaniu się z opiniami Izb Rzemieślniczych i postulatami sfery rzemieślniczych, projekt reformy ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Tezy tego projektu, opracowanego przez rzemieślniczy samorząd gospodarczy, zmierzają do uproszczenia procedury określenia kategorii świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, unormowania wysokości opłat za karty rejestracyjne dla

przedsiębiorstw handlowych, obsługujących zakłady rzemieślnicze, wciągnięcia w orbitę rzemiosła chałupników i pociągnięcia ich do nabycia kart rejestracyjnych za minimalną opłatą, wprowadzenia zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu dla mniejszych zakładów rzemieślniczych na nowych zasadach i wreszcie do przyznania ulgowej stawki podatkowej w podatku przemysłowym od obrotu dla warsztatów rzemieślniczych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Ostrożnie z emigracją na Kubę

Przed dwoma laty rząd kubański ogłosił ustawę, na mocy której cudzoziemcy nie mogą być nowo przyjmowani do żadnych warsztatów pracy, tam zaś, gdzie już pracują, nie może ich liczba przekraczać 50 proc. zatrudnionych. Sytuacja na kubańskim rynku pracy jest dalej beznadziejna, a ciągle zamieszki rewolucyjne wytworzyły dla emigrantów z Polski ciężką sytuację materialną. Polskie władze konsularne zmuszone były zaopiekować się emigrantami i przeprowadzić ich zbiorową

repatrację. Z Polski wyjeżdżają na Kubę obecnie tylko tacy emigranci, którzy otrzymali z Kuby specjalne „affidavits”. Syndykat Emigracyjny radzi jednak wszystkim emigrantom, aby przed wyjazdem najprzód dokładnie się przekonali w drodze korespondencyjnej, czy u osób, do których się udają, sytuacja materialna się nie pogorszyła. Jak zostało bowiem stwierdzone, wychodźstwo polskie na Kubę znajduje się w sytuacji nad wyraz opłakaną.

Polska zamawia

600 ton tytoniu sowieckiego

Miedzy dyrekcją Polskiego Monopolu Tytoniowego a powołanymi

czynnikami gospodarczymi sowieckimi dobiegają końca rokowania co do zakupu przez Polskę 600 tonn sowieckiego surowca tytoniowego.

Tranzakcja ta dojdzie do skutku w ramach umowy kompensacyjnej na rok 1935. Wartość tego transportu tytoniu, w zależności od gatunków, które Monopol Polski zakupi na rynku sowieckim, wahać się będzie między 2,5 milj. złotych a 3 milj. zł.